

ŠTEVILKA 50
17. december 2004

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

Srečno 2005!

Ker je življenje zaporedje trenutkov – o resnici živiš, če doživiš vsakega posebej! Zato vam, drage občanke in spoštovani občani, vsem želim, da v prihodnjem okroglem letu namenite več pozornosti sebi in svojim najbližjim. Lep božič in vesele novoletne praznike, veliko zadovoljstva, sreče in zdravlja v o novem letu 2005 vam želim.

Feri Cipot, župan

Buék 2005!

Az élet a pillanatok sorozata – valójában akkor élünk, ha minden pillanatot külön megélünk! Ezért kedves polgáraink, kívánom Önöknek, hogy az elkövetkező évben még több figyelmet szenteljenek önmaguknak, és kedveseiknek. Kellemes karácsonyt, és vidám ünnepeket, az új esztendőben pedig jó egészséget, sok boldogságot és örömet kívánok.

Feri Cipot, polgármester

UVODNIK

Spoštovane bralke, dragi bralci, občanke in občani!

Izšla je 50. številka našega glasila Lipnica, katere priljubljenost in bralnost med občani je vse od prve številke naprej vedno večja, kar kaže na to, da je vsebina dobra in zanimiva. Zato želim ob tem jubileju izraziti vsem, ki so njeni snovalci in oblikovalci, predvsem pa uredništvu, posebej glavnemu uredniku Ludviku Sočiču in prvemu novinarju Gezi Grabarju, zahvalo za dosedanje delo in jih hkrati vzpodbuditi, da tudi v prihodnje ohranijo pokončno držo, ne glede na kritike posameznikov, ki so pri takem delu vedno prisotne.

Feri Cipot, župan

OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
MORAVSKE TOPLICE
IN ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE
OBČINE MORAVSKE TOPLICE

želita občankam in občanom
vesele božične praznike
ter srečno, uspešno
in varno leto 2005.

* * *

Vsem upokoјencem in občanom
želimo miren božič ter srečno
in zdravo novo leto 2005.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV
MORAVSKE TOPLICE

* * *

Veliko uspehov in srečno
tudi v letu 2005!

OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA
MORAVSKE TOPLICE

SEZONA POHODOV – Pohodi so pritegnili stotine ljubiteljev narave in postali imenitne rekreacijske in družabne prireditve. Posnetek je z letošnjega Martinovega pohoda na Jelovškov breg.

SLIKARSKA KOLONIJA PRIMOŽ TRUBAR 2004 – Bero jubilejne slikarske kolonije, ki že deset let domuje v Moravskih Toplicah, so v novembru postavili na ogled v galeriji Kluba Pac v Murski Soboti.

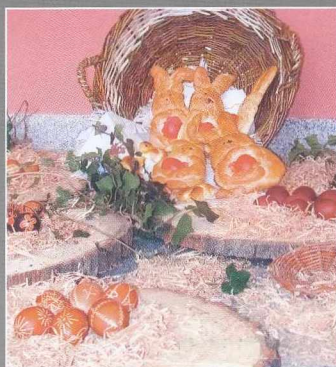

TRADICIONALNO SREČANJE GASILSKIH VETERANOV – Četrto srečanje je Občinska gasilska zveza pripravila zadnjo soboto v Fokovcih. Tudi tokrat se je zbralo veliko število veteranov, srečanje pa je minilo v prijetnem razloženju.

POSKUSNA PRIDELAVA KORUZE – Vitezovi iz Tešanovec so dolgoletni poskusniki semenske hiše Syngenta. Strokovnjaki so ugotavljali najboljše rezultate pri sorti NK Kanada: izjemno visok hektarski pridelek in nizko vlažnost v letošnjih neugodnih vremenskih razmerah.

SLAVNOSTNO, PA TUDI RADOŽIVO IN NORČAVO LETO 2004: OD FAŠENKA DO MARTINA

OBČINA JE ZNALA IZRABITI PREDNOSTI

V Evropski listini lokalne samouprave, po kateri naj bi se uravnavala in uveljavljala lokalna samouprava tudi v Sloveniji, je kot bistvo lokalne samouprave opredeljeno približanje demokratičnega odločanja in neposredno vključevanje posameznika v zadeve, ki so zanj primarnega pomena in so vezane za njegovo življenjsko okolje.

Ob 10-letnici uveljavitve novih občin, med katere sodi tudi naša občina, so ocene o tem, kako uspešen je projekt lokalne samouprave v Sloveniji, zelo različne.

Menim, da smo v naši občini priložnost dobro izrabili, saj je bil v tem času narejen precejšen napredek; skupaj z lastnimi sredstvi občanov, predvsem pa z dodatnimi sredstvi samopripravkov občanov, smo uspeli izgraditi veliko lokalne infrastrukture, predvsem cest in javnih poti, vodovode in kanalizacije s čistilnimi napravami na področju tako imenovane komunalne dejavnosti in urediti vrtce, šole, kulturne in športne objekte na področju družbenih dejavnosti ... V občinah, v katerih te priložnosti niso znali izkoristiti in so sredstva uporabili za sprotno financiranje dejavnosti in obogatitev delovanja različnih društvenih in drugih vsebin, pa ostajajo ob koncu desetletja lokalne samouprave v oceni uspešnosti lastne občine manj zadovoljni.

Analitiki ugotavljajo, da je kljub vsem pridobitvam na lokalni ravni ostala država kot taka še vedno ali pa še bolj kot prej centralizirana in da se gospodarska in finančna moč – ter s tem narodno bogastvo – počasi, a vztrajno koncentrira v centrih, predvsem v Ljubljani in okolici. Podatek, ki še posebej dobro ponazarja to trditev, je, da je le 13 % razvojnih sredstev v Sloveniji namenjenih lokalni ravni, medtem ko je ta delež v povprečju v Evropski uniji več kot dvakrat toliko oziroma okrog 25 %. Dokaj preprost izračun bi pokazal, da bi v Občini Moravske Toplice z dvakrat večjim investicijskim in razvojnim potencialom v tem trenutku, torej po preteku 10 let od ustanovitve občine, že imeli izgrajeno vso potrebno infrastrukturo in sodobno opremljene vrtce, šole in druge objekte širšega pomena. Zato so pričakovanja precej velika sedaj, po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo, za naslednje obdobje, ko bo tudi v Sloveniji lokalna samouprava morala dobiti svoj del pogače. Vendar pa bo potrebno za uresničitev teh možnosti opraviti tudi v lokalnih skupnostih precej dela in uspešne občine bodo tiste, ki se bodo znale čim hitreje prilagoditi novemu načinu razmišljanja in izvajanja svoje funkcije.

Pred nami je obdobje hitrega prilaganja evropskim standardom sprejemanja prostorskih in drugih redov, ki bodo zagotavljali varovanje našega okolja na eni strani in dajali možnost poselitve ter funkcionalne izrabe prostora za razvojne potrebe prebivalstva na drugi. Od tega, kako hitro bodo stvari uveljavljene v naši občini, si je možno obetati investicije v tisto ciljno območje, ki ga postavljamo kot največji potencial razvoja v naši občini, to pa je predvsem ekološko naravnani turizem in z njim povezano kmetijstvo oziroma izraba krajine. Finančna sredstva strukturnih skladov Evropske unije, ki bodo v obdobju vsaj do leta 2014 na razpolago, bodo odvisna od uspešnosti zastavljenih investicij in njenih izvajalcev in od ustreznosti izbora investicij. Vse to pa bo odvisno od našega pristopa in pripravljenosti za prijavo projektov na razpise skladov in programov, ki bodo vedno bolj zahtevni in ki nas bodo silili v to, da sprejemamo odločitve, ki bodo postavljale v ospredje skrb za ohranitev naravnih danosti in va-

rovanje okolja. In če je verjeti napovedim državnih oblasti, naj bi bil začetek uveljavljanja lokalne samouprave v smislu zavedanja človekove osebne svobode in ohranjanja njegovih tradicionalnih vrednot v prihodnje, veliko bolj prijazen.

V Občini Moravske Toplice smo doslej znali izrabiti prednosti, ki so povezane z našimi naravnimi danostmi in slonijo na kulturni krajini in bogastvu termomineralnih vod na eni strani in na strokovnem delu in dobri organiziranosti občine na drugi strani. Zato želimo v tej fazi zadržati določeno prednost, ki smo jo v preteklem obdobju uspeli doseči, in se maksimalno hitro prilagoditi novim potrebam v najkrajšem možnem času.

V to smer smo zastavili vse naše znanje in izkušnje že v letu 2004, ki se izteka, in za katerega lahko trdim, da je bilo za našo občino eno najuspešnejših, saj ob koncu leta občina nima neporavnanih obveznosti, kljub izjemno velikim vlaganjem. Hkrati pa smo pred sprejemom enega najbolj optimistično naravnanih razvojnih proračunov za leto 2005. Iz prakse projektnega pristopa priprave in izvedbe proračuna prehajamo v način vodenja v stilu finančnega inženiringa, ki zagotavlja več možnosti, da se izrabi sleherni priložnost za pridobitev dodatnih virov iz razpisov, ki jih vnaprej ni možno natančno definirati, so pa najpomembnejši za hitrejši razvoj naše občine. Seveda pri tem tvegamo, da se vedno vse ne izide po naših predvidevanjih, vendar pa pregovor pravi: Kdor ne tvega, nima možnosti za velike dobitke ... Lahko zapišem, se nam je to skoraj vedno posrečilo.

V tej zvezi, je nujno odgovoriti tudi na vprašanje, kaj je s projektom Rimska čarda, ki smo ga do določene mere načrtovali že v letu 2004. Narejeno je bilo veliko na področju pridobivanja različne dokumentacije in dovoljenj, s švicarskim podjetjem Bijou smo ustanovili mešano podjetje, po terminskem planu pa bi morali v tem času biti pred dokončnim usklajevanjem glede načina in vrste gradnje novega zdravilišča za psorizao, pa so se stvari nekoliko odmaknile od pričakovanega programa, saj tuji partner, ki mora zagotoviti skoraj 40 mio EUR denarja, rabi še nekoliko več časa ... Če se stvari ne premaknejo do konca leta, bomo začeli iskati tudi druge zainteresirane investitorje ...

Gotovo pa je, da si vsi skupaj v tej lokalni skupnosti želimo, da bi se čim bolj zavedali bogastva, ki nam ga ponuja prijazna krajina, in iz tega gradili naše zaupanje v lastne sposobnosti. Zato želim, da bi nam božični prazniki prinesli veliko osebne in družinske radosti, ljubezni in spoštovanja ter v ospredje postavili naše duhovne vrednote pred materialnimi dobrinami, ki nam jih vsiljuje potrošniška družba, posebej v teh prazničnih časih.

Vsem Vam, drage občanke in spoštovani občani, v novem letu 2005 želim predvsem veliko zdravja. Lepo preživite ta praznični december!

Feri Cipot, župan

Moravske Toplice DESETA SLIKARSKA KOLONIJA

Po uspešno izvedeni slikarski koloniji Primoža Trubarja, ki je septembra potekala v organizaciji soboške podružnice Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, Evangeličanske cerkve v Sloveniji in Občine v Moravskih Toplicah in okolici, je sklepno dejanje sledilo z razstavo na koloniji nastalih del v prostorih kluba Pomurskega akademškega centra (PAC) v Murski Soboti.

Letošnja slikarska kolonija je bila jubilejna, deseta po vrsti. Pod umetniškim vodstvom akad. slikarja Nikolaja Beera je sodelovalo sedem sodobnim slovenskih likovnih umetnikov različnih generacij in različnih likovnih izrazov ter en umetnik iz sosednje Hrvaške.

Na vabilu ob odprtju razstave so organizatorji zapisali, da ljudje, živeči v pokrajini ob Muri, iščemo svojo družbo prihodnosti in si postavljamo nove vrednote. To okolje privablja vse več uglednih umetnikov, ki nam s pogledi na dela, nastala na koloniji, ponujajo izjemno doživetje in užitek. Na letošnji koloniji so sodelovali: Franc Berčič-Berko, Milena Gregorčič, Fulvio Jurčić, Jožica Medle, Vladimir Makuc, France Slana, Rok Slana in Žarko Vrezec. (G. G.)

UREDNIŠKI ODBOR LIPNICE po dogovoru z županom

r a z p i s u j e

1. Literarni natečaj za učence osnovnih šol na območju občine Moravske Toplice.

K udeležbi vabimo vse mlade ustvarjalce, učence OŠ, s proznimi sestavki in pesmimi (vsaj 3 pesmice; proza naj ne presega 5.000 znakov). Tematika ni določena.

Strokovna komisija v sestavi prof. Jože Vučurinec, Olga Gutman in Ludvik Sočič bo pri presoji upoštevala starostno stopnjo udeležencev in za knjižne nagrade predlagala dela v dveh starostnih skupinah: do petega razreda (vključno; do četrtega razreda osemletke) in od petega do osmega razreda osemletke.

2. Natečaj za najlepšo zgodbo iz živalskega sveta

v sodelovanju z Veterinarskim inženiringom Nabergoj v Moravskih Toplicah (dolžina: največ 5.000 znakov, šteto s presledki).

Dela z imenom ustvarjalke/ca, navedbo šole in razreda pošljite na naslov:

Lipnica, Tajništvo Občine, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice ali na občinski naslov elektronske pošte z oznako »Literarni natečaj« do 20. aprila 2004.

Nagrade bomo podelili junija 2004.

Mária Pozsonec

VSAKDO NAJ DELUJE V INTERESU NARODNOSTI

Za pogovor smo zaprosili gospo Mário Pozsonec, ki je na jesenskih parlamentarnih volitvah dobila največ glasov med petimi kandidati za sedež predstavnika madžarske narodnosti v Državnem zboru. Prijazno se je odzvala našemu vabilu in odgovorila na vprašanja.

Gospa Pozsonec, čestitam za ponovno izvolitev v državni zbor. Kako se počutite po uspešni kandidaturi?

Hvala lepa za čestitke in lepe želje. Po uspešni kandidaturi se počutim imenitno in sem izredno hvaležna volivcem za izkazano zaupanje. Počutim se počaščeno, ker imam možnost, da zastopam narodnost, da lahko govorim v njihovem imenu. Delo poslanca sprejemam kot odgovornost za usodo narodnosti in za usodo krajev ob Muri. Uspešna kandidatura me obvezuje za zvesto, natančno delo. Na takšno delo, kjer naloge in obveznosti niso samo, da volivci obiskujejo mene, temveč moram obiskovati tudi jaz njih.

Med letom ste podprli izjavo poslanca italijanske narodnosti Batellija o položaju narodnosti v Sloveniji. V čem se kaže neustrezna skrb za obmejna območja, tudi za območje z madžarskim prebivalstvom?

Obmejna področja, kjer v 28 vaseh ob slovensko-madžarski meji živi tudi narodnost, so gospodarsko zanemarjena, infrastrukturno odrezana, demografsko ogrožena in na splošno zelo depresivna območja. Pokrajino je mladina zapustila, beg možganov je zelo pogost, prebivalci so močno ostareli, osiromašeni in mnogi brez delovnih mest. Tako zelo so nemočni, da se niso sposobni odzvati na razne spodbude.

Najdete v programu nove vladne koalicije elemente, ki obetajo ustrezno obravnavanje problematike narodnosti? Podpirate vlado Janeza Janše?

V vladnem programu je za naše kraje zanimiv tisti del, ki govori o skladnejšem regionalnem razvoju in del, ki odpira možnosti za hitrejšo gospodarsko rast, delovna mesta in razvoj kmetijstva – kar bi nam pripeljalo moderno infrastrukturo v Prekmurje.

Katere investicije in druge naloge bo nova vlada morala nujno realizirati na obmejnih območjih?

Vsekakor je v prvi vrsti potrebno zgraditi avtocesto do madžarske meje. To bo v tem desetletju največja investicija. Prav tako je treba zgraditi industrijski tir med Lendavo in Lentijem. Potrebno je aktivirati poslopje v Prosenjakovcih za nove dejavnosti in zgraditi industrijsko cono v Lendavi. Zaradi boljše povezanosti krajev na Goričkem je nujno potrebna asfaltna cesta med Prosenjakovci, Središčem in Čikečko vasjo. Na Goričkem je potrebno preurediti ambulanto v Prosenjakovcih. In nenazadnje, zagotoviti primerne pogoje za kmetijstvo in živinorejo.

Se zaradi vaše odpovedi dela v dveh parlamentarnih telesih (kmetijstvo, promet) to ne bo negativno odražalo na teh področjih v naših krajih?

Nisem po svoji volji odpovedala sodelovanje v Odboru za kmetijstvo in v Odboru za promet. Na kolegiju predsednika Državnega zbora je bila pred kratkim velika razprava, da sem v prejšnjem mandatu sodelovala oziroma bila članica več delovnih teles, kot je povprečje v DZ (3 odbori na poslanca). Tako delo je možno organizirati v večjih poslanskih skupinah, ne pa pri poslancih narodnosti. Glede na to, da so kolegi poslanci nasprotovali mojemu članstvu v Odboru za kulturo, šolstvo in šport in Odboru za zunanjo politiko, sem se odpovedala članstvu v Odboru za promet in Odboru za kmetijstvo. Naj poudarim, da sem sama hotela več obveznosti in ne višjo plačo, saj članstvo v več delovnih telesih DZ ne prinaša več dohodkov. Zaradi pritiska in nasprotovanja sem se počutila prizadeto in užaljeno, zato sem odstopila. Po tehtnem premisleku pa sem se odločila, da ne bom dovolila, da mi kolegi poslanci določajo prioritete in sem nemudoma pisala predsedniku Državnega zbora. Na podlagi drugega odstavka 34. člena Poslovnika Državnega zbora sta poslanca narodnih skupnosti člana komisije za narodni skupnosti, izjavo, v katerih drugih delovnih telesih državnega zbora želita sodelovati pa pisno sporočila predsedniku državnega zbora. Zato sem ga prosila, da zadevo uredi po poslovniku in da bom tudi članica Odbora za kmetijstvo in Odbora za promet.

Vodenje madžarske skupnosti v Prekmurju je že nekaj časa v krizi. Kje Vi vidite izhod, rešitev iz sedanjega položaja, ki hromi delo skupnosti in ustvarja nezadovoljstvo med Madžari na Goričkem?

Rešitev in izhod iz sedanjega položaja vidim v iskrenih pogovorih in v želji, da vsakdo deluje v interesu narodnosti in ne v lastnem interesu. Torej v odgovornem in tehtnem reševanju problemov z vseh strani. Moramo vedeti, v katero smer vlečemo voz, in se zavedati, da smo vsi skupaj odgovorni za usodo narodnosti in da vsak posameznik ve-lja le toliko, kolikor da skupnosti.

Ludvik Sočič

Pozsonec Mária

EGYÜTT A NEMZETISÉGÉRT

Vendégünk Pozsonec Mária, a Szlovén Országgyűlés magyar nemzetiségi képviselője, aki az őszi országgyűlési választásokon induló öt jelölt közül a legtöbb támogatást kapta. Köszönjük, hogy elfogadta meghívásunkat, és válaszolt kérdéseinkre.

Pozsonec asszony, gratulálunk újbóli megválasztásához. Bizonyára kellemes érzés, hogy újra sikerült?

Köszönöm a jókívánságokat. Nagyon jól érzem magam, rendkívül jólesik a választók által megerősített bizalom. Számomra nagy megtiszteltetés a nemzetiség képviselője, az hogy az ő nevükben szólhatok. Ugyanakkor a képviselői tisztség számomra felelősséget jelent, felelősséget a nemzetiség, és a Mura menti térségek sorsáért. A választási siker hűséges és pontos munkára kötelez. Nemcsak a választók feladata és kötelessége engem keresni, nekem is el kell mennem hozzájuk, közéjük.

Évközben támogatta Batelli olasz nemzetiségi parlamenti képviselőnek, a Szlovéniában élő nemzetiségek helyzetével kapcsolatos nyilatkozatát. Miben nyilvánul meg a határ menti, a magyar lakta területek iránti gondoskodás hiánya?

A határ menti térség, ahol a szlovén-magyar határ mellett, 28 faluban magyarok is élnek, gazdaságilag elmaradott, infrastruktúra szempontjából leszakított, demográfiai szempontból veszélyeztetett, és általában is igencsak fejletlen térség. A fiatalok elmentek, a szürkeállomány elvándorlása folyamatos, a lakosság előregedett, nő a szegénység, sok a munkanélküli. A helyzet annyira rossz, hogy gyakran a megfelelő ösztönzésekre is képtelenek reagálni.

Vannak-e az új kormánykoalíció programjában a nemzetiségi kérdéseket megfelelően kezelő elemek? Támogatja-e Janez Janša kormányát?

Számunkra a kormányprogramnak az egységes regionális fejlesztésről szóló része, valamint az a része érdekes, amely gyorsabb gazdasági növekedést, munkahelyeket és mezőgazdaság-fejlesztést ígér – amivel korszerű infrastruktúra érkezne a Muravidékre.

Véleménye szerint a kormánynak milyen beruházásokat és egyéb feladatokat kell a határ menti térségekben maradéktalanul teljesítenie?

Mindenekelőtt ki kell építeni a magyar határig vezető autópálya-szakaszt. Ez lesz az évtized legnagyobb beruházása. Úgyszintén fontos a Lendvát és Lentit összekötő ipari vasúti összeköttetés kiépítése. A pártosfalvi gyárépületet úgy kell átalakítani, hogy új tevékenység kezdődhessen benne. Lendván fontos feladat az ipari övezet létrehozása. A gorickói falvak közötti összeköttetés legalább ennyire fontos – aszfaltos út kell Pártosfalva, Szerdahely és Csekefa között. Aztán itt van a pártosfalvi orvosi rendelő. És nem utolsósorban meg kell teremteni a mezőgazdaság és az állattenyésztés működéséhez szükséges feltételeket.

BUDAPESTI KIRÁNDULÁS – Augusztusban, tagjai részére, budapesti kirándulást szervezett a Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösségének Tanácsa. A kirándulók meglekintették a magyar főváros történelmi jellegzetességeit, a jó hangulatról pedig Bojan, a harmonikás gondoskodott.

Milyen következményekkel járhat az, hogy már nem tagja két parlamenti (mezőgazdasági és közlekedési) bizottságnak?

Nem saját akaratomból hagytam ott a Mezőgazdasági, illetve a Közlekedési Bizottságot. Az országgyűlés elnökének munkatársi értekezletén nagy vita nyílt arról, hogy az előző ciklusban a bizottsági tagságom száma meghaladta a képviselői átlagot (képviseleként három bizottság). A képviselőcsoportoknál persze másképp alakul a részvétel, és másképp a nemzetiségi parlamenti képviselő

Pozsonec Mária

esetében. Lévé, hogy képviselőtársaim elleneztek a kulturális-, oktatási- és sportbizottsági, valamint a külügyi bizottsági tagságomat, jömagam a közlekedési és a mezőgazdasági bizottsági tagságról mondtam le. Szeretném hangsúlyozni, hogy a bizottsági munkával nem több fizetést, hanem több munkát vállaltam, hiszen a bizottsági tagság már nem jár fizetéssel. Nagyon rosszul estek és sértettek ezek a nyomások és az ellenállás, ezért vonultam vissza.

Aztán alaposan mérlegeltem, és úgy döntöttem, nem engedhetem meg, hogy a prioritásokat számomra a képviselőtársaim határozzák meg. Azonnal levelet írtam az Országgyűlés elnökének. A Házszabály 34. cikkelyének második bekezdése értelmében a nemzetiségi parlamenti képviselők tagjai a Nemzetiségi Bizottságnak, arról pedig az Országgyűlés elnökének nyilatkoznak, melyik más bizottságokban kívánnak tevékenykedni. Kértem, hogy a Házszabály értelmében járjon el, és vehessen részt a Mezőgazdasági és a Közlekedési Bizottság munkájában.

Már huzamosabb ideje válság tapasztalható a muravidéki magyar közösség vezetőségében. Van-e megoldás a kialakult helyzetre, hiszen ez bénítja a közösség tevékenységét, és elégedetlenséget kelt a gorickói magyarok körében!

A kialakult helyzet megoldásához őszinte párbeszédre van szükség, mert fontos, hogy mindenki a nemzetiségért, nem pedig saját érdekében tevékenykedjék. Tehát a nehézségeket minden oldalról felőlően kell kezelni. Tudnunk kell, melyik irányba kell elmozdítani a »szekeret«, hogy valamennyien felelősek vagyunk a nemzetiség sorsáért, hogy minden egyes egyén a közösségi hozzájárulása alapján értékelhető.

Ludvik Sočič

KORSZERŰ ÚT SZERDAHELYIG

A Községi Tanács 15. ülésén a tanácsstagok elfogadták a döntést, miszerint a községi fejlesztési programba beveszik a Szerdahely-Pártosfalva útszakasz kiépítését, és ezzel elérhetővé teszik a megvalósításhoz szükséges pályázati forrásokat. A határ menti Szerdahely települést a pártosfalvi központtal összekötő, mintegy 2,5 kilométernyi makadámút korszerűsítéséről van szó.

Naj gostišče 2004

TOKRAT PRIZNANJE MARIČEVIM

V razvojni strategiji naše občine je zapisano, da je turizem ob kmetijstvu prioriteta panoga, na katero lahko naši ljudje največ stavijo. Glede na odlične naravne danosti, ki se ponujajo z izviri termomineralne vode v Moravskih Toplicah in zdravilne vode v Rimski Čardi pri Sebeborcih, je to tudi razumljivo. Vendar se turizem pri vroči vodi ne konča, temveč šele začinja. Tega se dobro zavedajo tudi zasebni ponudniki gostinskih storitev, ki so vpeti v široko in vse bogatejšo paleto turistične ponudbe v bližnji in daljni okolici.

Zadnjih nekaj let vlogo ene najmarkatnejših gostinskih ponudnikov daleč naokoli prevzema Gostilna Marič iz Sebeborec. Že v lanski akciji *Naj gostišče* lokalnega tednika Vestnik in radia Murski val, so Maričevi prišli v finalni izbor sedmih ponudnikov v Pomurju, letos pa so na področju gostinske ponudbe, ki zajema vse elemente, od strežbe, gostinskega okolja, kvalitete hrane ter pijače, naredili še korak naprej: postali so *Naj gostišče 2004*. Po mnenju komisije tudi zaradi izjemne palete pristnih jedi domače prekmurske kuhinje.

Marjan Marič, vodja družinskega podjetja, pravi, da je to veliko priznanje in obveza obenem. Ker pa so že pred desetimi leti, ko so julija leta 1994 začeli z gostin-

sko dejavnostjo, imeli na prvem mestu skrb za čim boljše počutje gosta, z enako filozofijo nadaljujejo delo tudi po prejemu tega pomembnega priznanja.

Da so na pravi poti in da se gostje radi vračajo, sta potrdili že lanski priznanji: priznanje *Vestnik priporoča* in prva nagrada v izboru za naj natakarkarja. Pridobil si ga je v njihovi gostilni zaposlen natakarkar Goran Kološa.

Na zaključni prireditvi Naj gostišče 2004, ko je bil pri Maričevih neposredni radijski prenos, so s predstavitvijo kraja od nekoč do danes dali priložnost tudi matičnemu okolju, saj so konec koncev vpeti vanj in so del njega.

Geza Grabar

FOTO: ARHIV GOSTILNE MARIČ

Kolektiv gostinskega dela družinskega podjetja Marič na razglasitvi Naj gostišče 2004.

Zlata kijanca v Puconcih ZA MARIČEVE SREBRNA, ZA PUHANOVE PA BRONASTA KIJANCA

Čprav je bilo Kulturno turističnemu društvu (KTD) Puconci, prireditelju tradicionalne kulinarčno-etnografske prireditve *Zlata kijanca* (Zlata kahalnica), vreme več kot naklonjeno, pa organizatorji z obiskom niso bili ravno zadovoljni. Zapoznala trgateg je namreč marsikateri gospodinjki prekrižala načrte, da se ni mogla udeležiti niti sklepnih prireditve, še manj tekmovanja v kuhanju nemara ene najbolj tipičnih prekmurskih jedi – *dödölov*.

FOTO: GEZA GRABAR

Srebrno priznanje: Maričevos kosilo naših babic.

So pa gotovo bili toliko bolj veseli v gostilni Marič v Sebeborcih in na Turistični kmetiji Puhani iz Bogojine, ki sta se kot edini iz naše občine letos udeležili prireditve. Z jedmi, poimenovanimi Kosilo naših babic, je kolektiv gostilne Marič osvojil srebrno priznanje.

Jedi tematsko niso bile predpisane, vendar je ocenjevalna komisija, ki jo je vodil domačin Viktor Vlaj, vodja hotelirstva v Naravnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah, veliko dala na pristnost stare prekmurske kmečke kuhinje in način postrežbe. Med 14 različnimi jedmi je bronasto kahalnico prejela tudi Turistična kmetija Puhani iz Bogojine.

Geza Grabar

51. Gostinsko turistični zbor v Radencih

BRONASTA MEDALJA UROŠU PUHANU

Da je ponudba turističnih in izletniških kmetij ter vinotočev pomemben element celotne slovenske turistične ponudbe, se je bilo mogoče iz prve roke prepričati tudi na letošnjem 51. Gostinsko turističnem zboru, ki je oktobra potekal v Radencih. Med več sto tekmovalci iz vrst gostincev in turističnih delavcev je namreč tudi letos posebno mesto zavzemalo tekmovanje gospodinj s kmetij, ki se ukvarjajo s turizmom kot dopolnilno dejavnostjo. Letos so se pomerili v pripravi pogrinjka in kuhanju žgancev, ajdovih, koruznih, krompirjevih in belih, ter polente.

Po zaslugi kmetijskih svetovalcev za dom, družino in dopolnilne dejavnosti se je v Radencih pomerilo kar enajst ekip iz vseh slovenskih regij. Vsak posebej in vsi skupaj so se trudili, da bi pri ocenjevalni komisiji, ki je bila predlagana in izbrana je bila s strani GTZ, zapustili čim boljši vtis. In resnično so ga! Kar je pokazalo 10 tek-

FOTO: GEZA GRABAR

movalk in mladi Uroš Puhani iz Vinotoča Vinarium iz Bogojine, znova potrjuje velik napredek tudi pri postrežbi jedi na turističnih in izletniških kmetijah ter vinotočih. Na pripravo izbranih jedi že doslej ni bilo večjih pripomb, saj so preverjeni recepti ponavadi še iz časov naših babic. Prav mladi Uroš Puhani, ki se je odločil svojo poklicno pot kot kuhar nadaljevati v domačem vinotoču, je med organizatorji vzbudil največ pozornosti. Tudi zato, ker je bil v tej konkurenci edini moški tekmovalec. Za pripravo in postrežbo koruznih žgancev je dobil bronasto medaljo.

Geza Grabar

Lipnica redno poroča o uspehih naših gostincev na različnih tekmovanjih. Čestitamo udeležencem, zlasti dobitnikom priznanj. Predvsem pa želimo, da nas še naprej razvajate z vrhunsko kulinarčno ponudbo, brezhibno postrežbo in odličnimi vini.

Urednik

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA: IZOBRAŽEVANJE S ŠPORTOM

V letošnjem letu je bil teden vseživljenjskega učenja od 18. do 24. oktobra tesno povezan s športom. To pa zato, ker je letos tudi evropsko leto izobraževanja s športom.

Kot vemo, prinaša šport s seboj – poleg osvajanja večšin – tudi vzgojne poudarke, in to za ljudi v vseh starostnih obdobjih in v vseh življenjskih položajih.

Že v stari Grčiji so filozofi, denimo Sokrat in Aristotel, športu priznali neprecenljiv vzgojni pomen s tem, da so ga vnesli v predmetnik. Zavedali so se, da šport ne pomaga ohranjovati le fizičnega, ampak tudi psihično ravnovesje vsakogar izmed nas.

Šport naj bi postal sestavni del vzgoje in življenja nasploh, saj pripomore k vsestranskemu razvoju človeka: uči ga socialnih večšin, predvsem duha fair playa, pa tudi samozavesti in občutka zdrave tekmovalnosti. S športom se vrednote prenašajo naravno in brez truda.

S svojo kolektivno naravnostjo pa razvija šport tudi kakovost odnosov v skupnosti. Športne dejavnosti so priložnost za vzgojo pomembnih vrednot (potrpežljivost, strpnost, poštenost, odgovornost, sodelovanje ...) in večšin (timsko delo, vodenje, prilagajanje, prevzemanje pobud in odgovornosti).

Možnost vseživljenjskega učenja je tako torej povezana tudi z gibanjem. Gibanje pa je primarna otrokova potreba. Z gibanjem te-

lesa je pogojeno zaznavanje okolice, prostora, časa in samega sebe. Ko otrok začne obvladovati svoje roke, noge in trup, sčasoma začneja čutiti veselje, varnost, ugodje, pridobi si samozaupanje in samozavest.

Gibalni razvoj je v ospredju predvsem v prvih letih življenja in poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek itn.) do sestavljenih in zahtevnejših športnih dejavnosti. V predšolskem obdobju otroci z igro pridobivajo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo.

Z gibanjem si otroci razvijajo tudi intelektualne sposobnosti. Igra in gibanje imata pomembno vlogo tudi pri socialnem in emocionalnem razvoju. V elementarnih gibalnih igrah, ki predstavljajo osnovo športnih iger, otroci postopno spoznavajo smisel in pomen upoštevanja pravil igre in se socializacijsko krepijo.

Otroci naj bi imeli možnost »divjati« na prostem vsaj dve uri dnevno. Zakaj ne bi tako zase poskrbeli tudi odrasli?

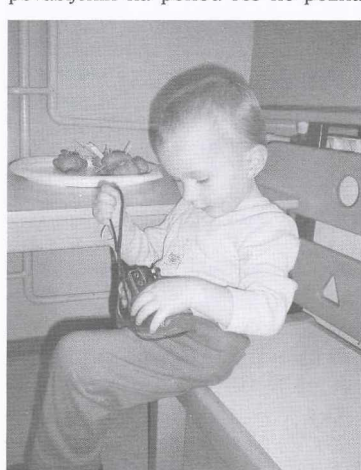
Vsi vemo, da gibanje razbija napetost, ki se je nabrala v nas, nas sprošča, pospešuje presnovo in omogoča zdrav, trden spanec. Torej bi gibanje gotovo koristilo prav vsakemu od nas.

Je pa prevečkrat tako – za otroke še zmoremo poskrbeti. Zase pa ... Pa vendar so stvari precej preproste. Poskusite!

Z ROKO V ROKI – OTROK, VRTEC IN DRUŽINA

V vrtcu Martjanci smo letošnji teden vseživljenjskega učenja povezali z gibanjem v naravi. Ker je v letošnjem šolskem letu v našem zavodu (Javni zavod Vrtci občine Moravske Toplice) prednostna naloga Z ROKO V ROKI – OTROK, VRTEC IN DRUŽINA, smo želeli, da se ta vez v tednu vseživljenjskega učenja okrepi. Tako smo povabili vse starše, brate in sestre, stare starše na pohod. V ta namen nam je dobro služila nova pridobitev ob vrtcu – kolesarska steza. Otroci in vsi zaposleni v vrtcu smo jo že dodobra spoznali in jo »vzeli« za svojo. Že ob otvoritvi kolesarske steze, ki je bila septembra letos, smo sodelovali z dvema točkama.

Zdaj smo želeli, da jo spoznajo tudi vsi naši najbližji. Otroci prihajajo v vrtec iz različnih krajev, zato večina staršev in ostalih povabljenih na pohod res ne pozna »naše« kolesarske steze.

Na pohod se je treba dobro pripraviti. Pri tem je seveda najbolj pomembno, da si dobro obut. To vedo že naši najmlajši.

Tako pripravljene smo ob 15.30 krenili izpred vrtca Martjanci po kolesarski stezi proti Moravskim Toplicam. Bili smo takšni in drugačni. Kot prvo smo se razlikovali po spolu, potem smo se močno razlikovali po velikosti (bili smo majhni in veliki) in seveda po starosti (bili smo mlajši, starejši in še starejši). Eni so šli peš, drugi z vozički (v njih ali ob njih), nekateri so si nataknilo rolerje.

»Kača« pisane in dobro razporejene družine se je tako počasi premikala po kolesarski stezi. Najmlajši od njih so se obrnili na pol poti – prišli so do glavne ceste, kjer se je že videlo Moravske Toplice. Ostali

smo pogumno zakorakali naprej po kolesarski stezi in po 30 minutah so najhitrejši dosegli polovični cilj: tablo z napisom Moravske Toplice. Počakali smo še vse malo počasnejše, se v dokaz poslikali pred tablo z napisom in se nato napotili končnemu cilju naproti. Se pravi, obrnili smo se nazaj po kolesarski stezi proti vrtcu v Martjancih.

Nazaj grede je bilo seveda potrebno preveriti moči starejših. Tako so se nekateri otroci kar lepo namestili v naročju svojih ali pa tudi drugih staršev.

Pa se starši niso dali kar tako. Že po nekaj metrih so otroci ponovno sami zakorakali po poti. Presenetili so starše in vzdržali prav do konca – še pri vrtcu v Martjancih so se komaj ustavili.

Tu pa nas je čakalo presenečenje. Žejni smo se lahko okrepčali s sadnim čajem (nesladkanim seveda), potem pa je prišlo na vrsto tisto najslajše: pečeni kostanji ter kuhana in pečena koruza.

Za vse dobre se moramo zahvaliti »našemu dediju«. Ta gospod je bil pred dvema desetletjema oče dveh naših varovancev, potem je postal dedi enega izmed naših varovancev, sedaj pa je kar »naš dedi«. G. Kular nas tako leto za letom v jesenskem času razvaja z različnimi dobrotami. Hvala vam, g. Kular!

Otroci so se nato še malo poigrali in že je bilo našega druženja konec. Bilo nam je lepo in polni prelepih vtisov smo le stežka šli narazen. Dogovorili smo se, da bomo taka pa tudi drugačna druženja imeli čim večkrat.

Za konec pa le še spoznanje, ki se nam poraja ob tem:

Takšno druženje nam daje možnost spoznavanja različnosti, strpnosti in sprejemanja drugačnosti in to kljub generacijskim razlikam, saj nas povezuje univerzalni jezik na svetu – to je šport. Tu se vsi udeleženci naučimo nekaj novega, ob tem pa tudi podajamo svoje znanje naprej. Tak odnos je zelo sproščujoč, saj nam daje možnost sprejemanja in dajanja, kar pa je tudi bistvo vsakega dobrega odnosa.

Vzgojiteljici Simona Kaučič in Vida Car iz vrtca Martjanci

15. REDNA SEJA 29. november 2004

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 14. redne seje Občinskega sveta
2. Predlog rebalansa proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2004 s predlogom Odloka o spremembah odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2004 – predlog za sprejem po skrajšanem postopku
3. Predlog proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2005 s predlogom Odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2005 – I. obravnava
4. Predlog sklepa o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Moravske Toplice za leto 2005
5. Predlog sklepa o ekonomski ceni storitve pomoč družini na domu v letu 2005
6. Predlog višine zakupnine za rabo kmetijskih zemljišč za leto 2005
7. Predlog sklepa o višini komunalnega prispevka v Občini Moravske Toplice
8. Vodopreskrba Pomurja – predlog pogodbe o skupnem sistemu regionalne oskrbe s pitno vodo
9. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori
10. Predlogi odborov in komisije:
 - odbor za gospodarstvo
 - odbor za kmetijstvo
 - odbor za družbene dejavnosti
 - odbor za zaščito in reševanje
 - komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
11. Razno
 - sklep o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v Občini Moravske Toplice
 - sklep o uvrstitvi izgradnje ceste Središče-Prosenjakovci v načrt razvojnih programov
 - javna dela

PRORAČUN OBČINE ZA 2005

Občinski svet je v prvem branju obravnaval predlog proračuna občine za leto 2005. Prihodki in odhodki so predvideni v višini 1,587 milijarde tolarjev. Pri pripravi proračuna so bila upoštevana načela financiranja potreb v občini; naloge na lokalni ravni se financirajo iz sredstev primerne porabe, namenskih sredstev, pridobljenih iz naslova javnih razpisov, in drugih namenskih sredstev ter lastnih in drugih prihodkov občine. Znesek primerne porabe na prebivalca je za leto 2005 določen v višini 94.571 SIT.

OBČINA PRISTOPA K POGODBI O PRESKRBI Z VODO V POMURJU

Svetniki so sprejeli sklep, da občina aktivno sodeluje pri vodopreskrbi Pomurja, in pooblastili župana za podpis pogodbe. Tak sklep so svetniki izglasovali, ko je župan pojasnil, da nova verzija pogodbe, ki jo je podpisal tudi resorni minister stare vladne sestave, upošteva tudi dosedanja vlaganja lokalnih skupnosti v bodoči sistem regionalne oskrbe z vodo.

SPOMINSKO OBELEŽJE FOŽEFU BENKU

Svetniki so ponovno opozorili, da je potrebno v proračunu za leto 2005 zagotoviti sredstva za spominsko obeležje Jožefu Benku v Tešanovcih, kjer je bil rojen znani tovarnar, politik in podpornik gasilstva

in drugih dejavnosti. Prof. Jože Vučurinec je opozoril na potrebo po tem, da se ob odkritju spomenika pripravi tudi posvet o celoviti vlogi Jožefa Benka, saj so zdaj stališča do te osebnosti različna.

BOGOJINA ZAČASNO S KOLEKTIVNIM VODSTVOM

Krajevni odbor Bogojina se po odstopu predsednika Matjaža Cerovška srečuje s problemom organiziranja in vodenja. Občinski svet je sprejel predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, da sedanji člani KO (Anton Casar, Franc Debelak, Janez Sukič in Štefan Vogrin) kot kolektivno predsedstvo opravljajo naloge predsednika KO do imenovanja novega člana in predsednika krajevnega odbora Bogojina. Član občinskega sveta Jože Vučurinec sodeluje s KO kot koordinator, vso pomoč pa KO nudi tudi občinska uprava.

VODOVOD MURSKA SOBOTA, javno podjetje d.o.o, Murska Sobota objavlja novi cenik storitev oskrbe s pitno vodo v Občini Moravske Toplice za svoje odjemalce. Cenik se je pričel uporabljati 18. novembra 2004.

STORITEV	Enota mere	Cene
Vodarina – distribucija vode		
– gospodinjstvo	SIT/m ³	63,38
– gospodarstvo in ostali porabniki	SIT/m ³	76,30
Vzdrževanje vodov. priključka		
– družinsko, ali etažno stanovanje	SIT/kom/mes.	94,72
– φ15, φ20, φ25, φ30	SIT/kom/mes.	500,82
– φ40	SIT/kom/mes.	1.221,69
– φ50, φ80	SIT/kom/mes.	3.597,49
– φ100	SIT/kom/mes.	5.496,99
– φ150, φ200	SIT/kom/mes.	10.385,80

NOVE VREDNOSTI

Na 15. seji je Občinski svet določil nove cene oziroma nove vrednosti točk za leto 2005, in sicer:

- Vrednost točk za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča – pozidane parcele: 0,28 SIT, zazidljive: 0,05 SIT;
- Ekonomska cena storitve pomoč družini na domu je 2.685 SIT na efektivno uro; znesek subvencije občine upravičencem je 1.335 SIT;
- Vrednosti posameznih postavk Sklepa o višini komunalnega prispevka v Občini Moravske Toplice se povečajo za rast življenjskih potrebščin v obdobju oktober 2004/oktober 2003 (indeks 1,033);
- Občinski svet se je seznanil s sklepom župana o vrednosti točke za izračun komunalnih taks, ki za leto 2005 znaša 8,80 SIT (doslej 8,50 SIT).
- Za leto 2005 se cene zakupnin za rabo kmetijskih zemljišč povečajo za 3 % in so naslednje:

Katastrska kultura	Katastrski razred	Zakupnina SIT/ha
Vrt	1-8	39.985,00
Njiva	1-3	29.305,00
Sadovnjak	1-4	29.622,00
Njiva	4-6	26.698,00
Njiva	7-8	22.600,00
Travnik	1-2	25.332,00
Travnik	3-4	21.233,00
Travnik	5-6	17.385,00
Travnik	7-8	13.286,00
Pašnik	1-2	10.680,00
Pašnik	3-4	7.947,00
Pašnik	5-6	5.340,00
Pašnik	7-8	2.608,00

CESTA DO SREDIŠČA

Na 15. seji so svetniki potrdili sklep o predlogu, da se izgradnja ceste Središče-Prosenjakovci uvrsti v načrt razvojnih programov občine in s tem omogoči prijavo na javni razpis za pridobitev potrebnih sredstev. Gre za modernizacijo približno 2,5 kilometra dolgega odseka makadamske ceste, ki obmejno vasico Središče povezuje s krajevnim središčem Prosenjakovci.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/2000, 79/01 in 30/02) ter 16. člena Statuta občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99, 2/01, 24/01, 69/02 in 28/03) je Občinski svet občine Moravske Toplice na seji dne 29. 11. 2004 sprejel

ODLOK

o spremembi odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2004

1. člen

V odloku o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2004 (Uradni list RS, št. 135/2003) se spremeni 3. člen odloka tako, da novo besedilo tega člena glasi:

»VIŠINA PRORAČUNA

Z odlokom o proračunu občine Moravske Toplice za leto 2004 so predvideni:

PRIHODKI	1.543.174.800,00
- prihodki za pokrivanje primerne porabe	649.909.000,00
- prihodki na podlagi javnih razpisov in kreditov	369.345.000,00
- namenski in drugi prihodki proračuna	407.015.800,00
- prihodki KS iz naslova samoprispevka in drugi viri KS	51.170.000,00
- sredstva iz preteklih let krajevnih skupnosti	25.167.000,00
- sredstva iz preteklih let – proračun	40.568.000,00

ODLIVI – ODHODKI	1.543.174.800,00
- za izvajanje del javne uprave	440.418.800,00
- za potrebe obrambe-civilne zaščite	1.230.000,00
- za potrebe javnega reda in varnosti-protipožarna varnost	11.996.000,00
- za izvajanje gospodarskih dejavnosti	386.357.000,00
- za potrebe varstva okolja	86.307.000,00
- za potrebe stanovanjskih dejavnosti in prostorskega razvoja	178.826.000,00
- za potrebe na področju zdravstva	1.752.000,00
- za rekreacijo, kulturo in dejavnosti neprofitnih organizacij	42.683.000,00
- za potrebe izobraževanja	235.757.000,00
- za socialno varnost	66.110.000,00
- sredstva krajevnih skupnosti	91.738.000,00

Spolšni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

A/ BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

I. Prihodki	1.222.239.800,00
- Prihodki in drugi prejemki proračuna	1.171.069.800,00
70 DAVČNI PRIHODKI	369.188.800,00
700 Davki na dohodek in dobiček	224.068.000,00
703 Davki na premoženje	56.476.800,00
704 Domači davki na blago in storitve	88.644.000,00
71 NEDAČNI PRIHODKI	176.806.000,00
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	73.701.000,00
711 Takse in pristojbine	2.895.000,00
712 Denarne kazni	10.000,00
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	3.700.000,00
714 Drugi nedavčni prihodki	96.500.000,00
72 KAPITALSKI PRIHODKI	21.520.000,00
720 Prihodki od prodaje opreme	20.000,00
722 Prihodki od prodaje zemljišč	21.500.000,00
73 PREJETE DONACIJE	21.415.000,00
730 Prejete donacije od domačih virov	21.415.000,00
74 TRANSFERNI PRIHODKI	582.140.000,00
740 Transferni prihodki	582.140.000,00
- Prihodki in drugi prejemki KS	51.170.000,00
71 NEDAČNI PRIHODKI	45.518.000,00
710 Udeležba na dobičku in drugi nedavčni prihodki	7.078.000,00
714 Drugi nedavčni prihodki	38.440.000,00
72 KAPITALSKI PRIHODKI	100.000,00
722 Prihodki od prodaje zemljišč	100.000,00
74 TRANSFERNI PRIHODKI	5.552.000,00
740 Transferni prihodki	5.552.000,00
II. Odhodki	1.268.424.800,00
- Odhodki in drugi izdatki proračuna	1.176.686.800,00
40 TEKOČI ODHODKI	235.744.800,00
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	49.936.800,00

401 Prispevki delodajalcev	8.435.000,00
402 Izdatki za blago in storitve	163.003.000,00
403 Plačila domačih obresti	9.400.000,00
409 Rezerve	4.970.000,00
41 TEKOČI TRANSFERI	333.974.000,00
410 Subvencije	12.464.000,00
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	214.880.000,00
412 Transferi neprofitnim organizacijam	38.114.000,00
413 Drugi domači transferi	68.516.000,00
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	562.041.000,00
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	562.041.000,00
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	44.927.000,00
430 Investicijski transferi	44.927.000,00
- Odhodki in drugi izdatki KS	91.738.000,00
40 TEKOČI ODHODKI	39.794.000,00
402 Izdatki za blago in storitve	39.594.000,00
403 Plačila domačih obresti	200.000,00
41 TEKOČI TRANSFERI	5.200.000,00
412 Transferi neprofitnim organizacijam	5.200.000,00
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	28.744.000,00
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	28.744.000,00
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	18.000.000,00
430 Investicijski transferi	18.000.000,00

III. SALDO bilance prihodkov in odhodkov – 46.185.000,00

B/ RAČUN FINANCIRANJA

IV. Zadolževanje	250.000.000,00
50 ZADOLŽEVANJE	250.000.000,00
500 Najem kreditov	250.000.000,00
V. Odplačila dolga	272.700.000,00
55 ODPLAČILA KREDITOV	272.700.000,00
550 Odplačila dolga	272.700.000,00
VI. NETO zadolževanje	- 22.700.000,00

C/ RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

VII. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	5.200.000,00
75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	5.200.000,00
750 Prejeta vračila danih posojil	5.200.000,00

VIII. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	2.050.000,00
44 DANA POSOJILA	2.050.000,00
440 Dana posojila	1.000.000,00
441 Povečanje kapitalskih deležev	1.050.000,00
IX. Prejeta minus dana posojila	+3.150.000,00
SKUPNI SALDO NA RAČUNIH	-65.735.000,00

Negativni saldo na računih v višini 65.735.000,00 SIT se pokriva iz naslova ugotovljenega presežka iz preteklih let po zaključnem računu za leto 2003 oziroma stanja sredstev na računih na dan 31.12.2003, in sicer pri proračunu občine v višini 25.167.000,00 SIT in pri Krajevnih skupnostih v višini 40.568.000,00 SIT.

V okviru proračunskih izdatkov se oblikuje obvezna rezerva občine v višini 3.230.000,00 SIT. Ta sredstva se uporabljajo in razporejajo v skladu z 49. členom zakona o javnih financah in statutom občine.»

2. člen

Vsa ostala določila odloka o proračunu Občine Moravske Toplice za leto 2004 ostanejo nespremenjena in v veljavi.

3. člen

Ta odlok začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu RS in se uporablja od 01. 01. 2004.

Številka: 403-02/04-5

Moravske Toplice, dne 29. 11. 2004

ŽUPAN Občine Moravske Toplice
Franc CIPOT, univ. dipl. org., ekon., l. r.

Na podlagi Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa v Republiki Sloveniji, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 19. 06. 2002, je Občinski svet občine Moravske Toplice na 13. seji dne 02. 08. 2004 sprejel

PROGRAM PROMETNE VARNOSTI V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

UVOD

Nacionalni program varnosti cestnega prometa temelji na določbi 5. odstavka 3. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98), ki določa, da lokalne skupnosti do sredine leta 2004 sprejmejo svoje programe za izboljšanje prometne varnosti na svojih območjih (področje Občine Moravske Toplice).

S programom v Občini Moravske Toplice želimo prikazati, kakšna je trenutna situacija v prometu, kakšne so želje in kaj lahko prispevamo za večjo varnost na naših cestah.

Sprejeti program je zahteven dokument, ki ima osnovni namen – cilj, kateri se nanaša na izboljšanje stanja v prometu – zmanjšanje prometnih nesreč ter posledic prometnih nesreč v štiriletnem obdobju.

Osnovni namen programa je, da glavne nosilce za izvajanje konkretnih nalog usmeri v izvajanje aktivnosti, ki bodo pripomogle k zmanjšanju prometnih nesreč in posledic istih.

Glavni nosilci – izvajalci programa so predvsem: Svet občine Moravske Toplice in njegovi organi, Policijska postaja Murska Sobota, vzdrževalci prometne infrastrukture, Avto-moto društvo Murska Sobota, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, učitelji in mentorji v osnovnih šolah in razni prometni krožki. Osnovne značilnosti pri delu so: prometna vzgoja in izobraževanje, tehnični ukrepi, opozarjanje in nadzor nad spoštovanjem prometnih pravil in predpisov, analize varnosti cestnega prometa, medijske aktivnosti, izvajanje raznih tekmovanj iz vožnje in znanja cestno prometnih predpisov in drugo.

Posebna pozornost – aktivnost bo usmerjena za varnost najbolj izpostavljene kategorije udeležencev cestnega prometa – to so: pešci, kolesarji in mladi vozniki osebnih avtomobilov. Poleg teh najbolj ogroženih skupin udeležencev cestnega prometa pa program izpostavlja tudi dva najpogostejša vzroka, ki so nam ju pokazale analize prometnih nesreč, in sicer sta to neprimerna hitrost in vožnja pod vplivom alkohola.

Tudi mi strmimo k »viziji nič«, katero zagovarjajo največji strokovnjaki za prometno varnost v Evropski uniji, ki pomeni, da v prometnih nesrečah ne bi imeli smrtnih žrtev.

Upamo, da nam bo to nekoč uspelo tudi na področju Občine Moravske Toplice.

ANALIZA STANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

Za območje Občine Moravske Toplice se vsako leto napravi analiza stanja o varnosti v cestnem prometu. Nekajkrat je izdelana analiza tudi za polletje. V svojem letnem programu SPV analizo načrtuje zaradi ukrepov za izboljšanje prometne varnosti, ker se pri analizi prometnih nesreč v glavnem ugotavljajo nevarne točke oziroma kje so nastale prometne nesreče, kateri so najpogostejši vzroki za prometne nesreče in kakšne so posledice (žrtve, poškodbe, materialna škoda).

Potrebno bo imenovati posebno komisijo, ki bo sprotno spremljala situacijo in predlagala takojšnje ukrepe za izboljšanje situacije.

Poleg predstavnika policije in članov SPV se predlaga, da se v komisijo vključi predstavnik Zavarovalnice Triglav in predstavnik organizacije (podjetja) za vzdrževanje državne in lokalne ceste.

CILJI, PROJEKTI IN UKREPI

Cilji programa:

- Zmanjšati število prometnih nesreč, kjer so udeleženi pešci, med njimi naj ne bi bilo otrok;
- Zmanjšati število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi kolesarji;
- Zmanjšati število prometnih nesreč s smrtnim izidom, kjer so mladi vozniki mrtvi;
- Zmanjšati število prometnih nesreč in število mrtvih zaradi neprilagojene hitrosti;
- Zmanjšati število prometnih nesreč, povzročenih od voznikov, ki so bili pod vplivom alkohola.

PEŠCI

Pešci so žrtve prometnih nesreč zaradi:

- Nepravilnega ravnanja – odnosa voznikov;
- Svojih napak;
- Neustreznih površin za pešce.

Analize so pokazale, da so vzrok mnogih nesreč, ker ni varnih površin za hojo, ni urejenih prehodov za pešce in tudi nedosledno speljane steze (oznabe).

Ukrepi za izboljšanje varnosti pešcev	Nosilci nalog
Izgradnja prometne infrastrukture	Občina Moravske Toplice
Ukrepi za umirjanje prometa	Občina Moravske Toplice
Prometna vzgoja	SPV, mentorji na osnovnih šolah, avto šole, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov M. Sobota
Preventivne in propagandne akcije	SPV Občine Moravske Toplice
Nadzor	Policija, Komisija SPV

KOLE SARJI

Analize so pokazale, da med mlajšimi žrtvami izstopajo otroci med 14. in 18. letom. Številni kolesarji so žrtve prometnih nesreč zaradi nedograjanih in neurejenih kolesarskih stez (v naseljih in zunaj njih). Problem je tudi vožnja kolesarjev pod vplivom alkohola.

Ukrepi za izboljšanje varnosti kolesarjev v prometu	Nosilci nalog
Izgradnja kolesarskih stez	Občina Moravske Toplice
Ukrepi za umirjanje prometa	Občina Moravske Toplice
Prometna vzgoja na osnovni šoli – kolesarski izpiti	Osnovne šole – mentorji, SPV, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov M. Sobota
Preventivne in propagandne akcije	SPV Občine Moravske Toplice, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota
Izvajanje propagande za nošenje čelade in kontrola brezhibnosti koles	Osnovne šole – mentorji, SPV, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov M. Sobota
Nadzor	SPV, Policija

MLADI VOZNIKI

Mladi vozniki so glede na udeležbo v prometu najpogostejši povzročitelji prometnih nesreč in skupaj s potniki v osebnih avtomobilih najpogostejši žrtve.

Ukrepi za izboljšanje varnosti mladih voznikov	Nosilci nalog
Izobraževanje voznikov	SVP, Avto šole, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, Izpitna komisija
Prometna vzgoja na osnovnih šolah	Mentorji na osnovnih šolah in šolah in srednjih šolah srednjih šolah, Avto šole, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota
Preventivne in propagandne akcije	SPV, Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avtomehanikov M. Sobota
Nadzor	SPV-Komisija, Policija

HITROST

Podrobnejša analiza vzrokov prometnih nesreč je pokazala, da je s hitrostjo povezano približno 65 % vseh prometnih nesreč. Neprilagojena hitrost kot vzrok povzroči več prometnih nesreč je evropski pojav, ki vodi na lestvici že več desetletij.

Projekti in ukrepi za umirjanje hitrosti	Nosilci
Preventivne in propagandne akcije	SVP, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, Avto-moto društvo, Policija
Naprave in ukrepi za umirjanje prometa v naselju in izven naselij	Občina Moravske Toplice, Policija
Nadzor	SPV-Komisija, Policija

ALKOHOL

Voznik, ki vozi pod vplivom alkohola, je nevaren za vse udeležence v cestnem prometu – tudi zase in ima po statističnih podatkih nekajkrat večjo možnost za povzročitev prometne nesreče z najhujšimi posledicami – kot drugi vozniki.

Projekti in ukrepi	Nosilci
Vzgoja udeležencev v prometu	SVP, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, Avto-moto društvo, Avto šole, Policija
Preventivne in propagandne akcije	SVP, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, Avto-moto društvo, Policija
Nadzor	Policija, SPV

Občina bo v skladu s sprejetim programom urejala infrastrukturne pogoje za izboljšanje prometne varnosti.

Predlog pripravil: Franc ČARNI, predsednik SPV Občine Moravske Toplice

Zemljiška politika (ponovno) na obzorju VSEM ENAKE MOŽNOSTI IN POGOJE KMETOVANJA

Področje zemljiške politike, ki je po mnenju kmetovalcev, združenih tako v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) kakor v Sindikatu kmetov Slovenije (SKS), tudi po novem Zakonu o kmetijskih zemljiščih (ZKZ, 2003) neprimerno rešeno, je eno najboljčutljivejših vprašanj, kar zadeva to primarno gospodarsko panogo sploh. To je potrdila tudi zadnja seja sveta KGZS OE Murska Sobota, kjer so ponovno sprožili postopek za pravičnejšo rešitev tega vprašanja. Kot so dejali člani sveta oziroma predstavniki fizičnih oseb, tudi nova zakonodaja na tem področju ohranja privilegiran položaj kmetijskim družbam oziroma kmetijskim gospodarstvom. Te da so bile do nekaj let nazaj družbena podjetja, zdaj pa so to delniške družbe v večinski lasti nekaj posameznikov. In zato lahko preidejo v roke tujcem.

Očitke, ki so jih člani sveta – v prvi vrsti pa predsednik Jože Meolic, ki je pripravil tudi izhodišče za razpravo – namenili kmetijskim gospodarstvom, češ da imajo privilegiran položaj pri dolgoročnem najemu kmetijske zemlje pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, je odločno zanikal član sveta Branko Virag, ki pri soboški območni enoti zastopa interese pravnih oseb.

»KMETIJSKA GOSPODARSTVA SO BILA FAVORIZIRANA!«

V predstavitvi izhodišč je predsednik Jože Meolic poudaril, da je zemljiška politika države do kmetov zelo pristranska. To je tudi glavni razlog, da je povprečna velikost slovenskih kmetij (5,29 ha) daleč pod povprečjem velikosti kmetij iz držav EU.

»Čeprav je bila po osamosvojitvi Slovenije sprejeta strategija razvoja kmetijske politike, ki sloni na družinskih kmetijah, kot je to v državah EU, več od sprejetja politike ni bilo storjeno skoraj nič,« je dejal Meolic. Dosedanji politiki Vlade RS je očital, da prek Sklada ni upoštevala potrebe zaokroževanja kmetij ali da bi tudi kmetom dajala v zakup državna zemljišča. »Kmetije se niso zaokroževale kakor tudi ne povečevale, saj so po veljavni zakonodaji bili še vedno prednostni upravičenci za zakup kmetijskih zemljišč kmetijske organizacije. Le za zemljišča, ki so bila v preteklosti zaradi majhnosti parcel, oddaljenosti, slabše dostopnosti in slabše kvalitete nezanimiva za kmetijske organizacije, so bila dana v najem kmetom.« Dejal je, da kmetije niti v prejšnji skupni državi niso imeli pravice do enakih možnosti kmetovanja, privilegiji pa se prek uveljavljanja mesečnih trošarin za plinsko olje, vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov, plačevanje davka na dobiček in ne na osnovi katastrskega dohodka ... za kmetijska gospodarstva nadaljujejo.

KG RAKIČAN: NA ČLOVEKA ZGOLJ HEKTAR ZEMLJE

Navedbam je nasprotoval Branko Virag iz Kmetijskega gospodarstva (KG) Rakičan. Razumel jih je kot napad in očitke na račun olastninjene delniške družbe, kjer je zaposlen kot direktor PC Poljedelstvo, označil jih je za zavajajoče in izkrivljene. Skupina KG Rakičan je danes vzorno in vertikalno organizirano podjetje, ki prek odvisnih družb zaposluje 650 delavcev in sodeluje z več kot 50 kooperanti. Torej posredno preživljajo blizu tri tisoč ljudi. Toliko hektarjev njivskih površin tudi obdelujejo.

Vprašal se je, na katero pomursko kmetijo na družinskega člana odpade zgolj hektar njivskih površin. »Naše podjetje ima legalno sklenjene pogodbe za najem zemlje s Skladom. Marsikdo pozablja, da smo pred leti sami združevali majhne parcele in jih zaokroževali, sedaj pa imajo apetite po tej zemlji tudi kmetovalci. Vsako leto Skladu za najemnino odštejemo 65 milijonov tolarjev, za povrh pa še 18 milijonov fizičnim osebam,« je opozoril. Spraševal se je, zakaj bi sedaj nekdo moral reševati nestrokovne in zgrešene odločitve iz preteklosti, ko so se prenekatere kmetije predimenzionirale brez ustreznega zaledja v obdelovalnih površinah v smislu sodobnih in velikih hlevov ali kmetijske mehanizacije.

Tudi po osamosvojitvi so se ohranile bonitete za določene fizične osebe (kmete), je menil in poudaril, da veliki kmetijski si-

stemi dobijo za ukrep neposrednih plačil kot podpore na površino EKO 0 za petino manj sredstev kakor kmetje, za druge ukrepe pa 30 % manj.

»Zakone je treba poznati in šele potem o tem pisati ali razpravljati,« je zaključil.

LOBI IZKRIVIL VSEBINO ZKZ

Tudi druga razmišljanja so kazala na to, da bo vprašanje zemljiške politike znotraj zbornice zagotovo razdelilo fizične in pravne osebe. Virag je na koncu celo izjavil, da bo zaradi neupravičene napada na kmetijska gospodarstva sprožil postopek za izločitev pravnih oseb iz KGZS. Podpredsednik SKS Peter Kranvogel iz Maribora je napovedal, da bo slepo nadaljevanje zemljiške politike zagotovo imelo za posledico sesutje zasebnega kmetijskega sektorja. Brez zemlje ali velike obremenitve GVŽ/ha pred leti specializirane kmetije ne bodo mogle ostati na površju, prav tako ne zaradi visokih najemnin zemlje, ki so po navedbah člana sveta Milana Rusa iz Sp. Krapja kar nekajkrat višje od tistih, ki jih pobira Sklad. Kranvogel je obžaloval, da so razni lobiji osnutek ZKZ, ki da je bil eden boljših, vsebinsko povsem izkrivili in ga prikrojili sebi v prid.

Marsikaj pove podatke, da na lastništvo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov odpade 12 % vseh njivskih površin v Sloveniji, od katerih ima 129 gospodarskih družb povprečno v zakupu 217 hektarjev, nekaj več kot 17 tisoč fizičnih oseb pa je zakupnikov dobrih 23 tisoč hektarjev zemlje Sklada (1,4 hektarja na kmetijo).

POSTOPEK ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE

Ni presenetljivo, da se je zahteva po spremembi zemljiške politike, najprej pojavila v Pomurju, je dejal drugi podpredsednik kmečkega sindikata Franc Kučan iz Tešanovca.

V regiji je socialna in ekonomska slika prebivalstva najmanj rožnata: delovnih mest je vse manj, brezposelni vidijo rešitev za preživetje edino še v kmetovanju. Potrebo po krepitevi pa imajo tudi specializirane kmetije.

Mag. Janko Slavič, direktor soboškega kmetijsko-gozdarskega zavoda, je opozoril na nujnost razmišljanja o perspektivnosti tudi pri srednje velikih kmetijah, ki ne bodo mogle obdelovati 50 ali 100 hektarjev zemlje, saj te kratko malo ne bo za vse.

Aleksander Abraham iz Šalovec vidi edino rešitev v spremembi ZKZ. V tem smislu so bili sprejeti trije sklepi, ki jih ni podprl edino član sveta iz vrst pravnih oseb, in zadevajo:

- Pomoč pri udejanjanju zahteve o začetku postopka za spremembo ZKZ;
- Izvajanje zemljiške politike Vlade RS v smislu nakupa, prodaje in zakupa kmetijskih zemljišč, ki so v lasti države s prednostnim namenom zaokroževanja in povečevanja kmetij;
- Doseganje pravice enakih možnosti kmetovanja delniških družb in kmetij.

Pomoč jim je obljubil tudi Vojko Bizjak, strokovni sodelavec za kmetijska zemljišča pri KGZS.

Geza Grabar

PGD Čikečka vas GASILSKA VETERANA

Gasilski veterani so kakor bogati zbir spominov in živih pričevanj. Sleherna sredina, ki jih premore, je lahko nanje upravičeno ponosna. Zato je prav, da se jim posveti drobna pozornost ob sleherni priložnosti, zlasti pa ob jubilejih. Tega so se dobro zavedali tudi gasilci iz Čikečke vasi. Ob obeležitvi 100-letnice društva so veliko pozornost posvetili svojima 90-letnima članoma Alojzu Andrejku in Aleksandru Maloku. Ne le, da so ju kot častna gosta povabili na obletnico, za 70 let zvestobe gasilstvu so jima izročili tudi spominski znački ter jima podelili gasilski odlikovanji Gasilske zveze Slovenije III. stopnje. Bila sta med najdragocenejšimi gosti svečanosti. Zapis povzemamo po članku, ki ga je za bilten PGD Čikečka vas pripravil Drago Jakosa.

Alojz Andrejek, rojen 10. januarja 1915, je v gasilske vrste stopil leta 1929, njegov vrstnik Aleksander Malok, rojen nekaj dni prej, 3. januarja, pa je v gasilskih vrstah od leta 1930. Andrejek je dejal, da so gasilci v Čikečki vasi že od nekdaj veliko prispevali k razvoju vasi. Mladi in stari so denimo z namenom, da v kraju zavoni en sam telefon, takoj po osvoboditvi z lopatami, motikami in krampi izkopali jame za več kot šestdeset telefonskih drogov, tudi do 1,6 metra globoke. V 50. letih prejšnjega stoletja, ko je Andrejek poveljeval gasilcem, so organizirali tudi gradnjo vaško-gasilskega doma. Pri tem velikem projektu ni bilo vaščana, ki h gradnji ne bi prispeval svojega deleža, tudi dekleta in žene ter otroci so bili zraven. Andrejek se spominja časov, ko so v vasi obratovali: dve trgovini, dve gostilni in kar dva potočna mlina.

Val množičnega izseljevanja v tujino je med številnimi krajani zajel tudi gasilca z danes najdaljšim stažem v Čikečki vasi, vendar ga je pot pripeljala domov. Dejal je še, da je bilo v preteklosti manj gasilcev, razpolagali so s slabšo opremo za gašenje, požari pa so bili pogostejši. Hiše, krite s slamo, so velikokrat pogorele do tal, ob njih pa še gospodarska poslopja.

Aleksander Malok je povedal, da so leta 1939 v Čikečki vasi pogorele kar tri hiše enkrat, kar je bil največji požar v kraju sploh. Bile so krite s slamo in ker je bil za povrh še močan veter, je bil boj z ognjenimi zublji skoraj brezuspešen. Gasilci so z ročno brizgalno in vedri vode uspeli požar toliko omejiti, da ni

Aleksander Malok in Alojz Andrejek.

zajel še drugih hiš v vasi. Ker je bil ravno čas žetve, je bilo v gospodarskih poslopih veliko snopja požete pšenice in žita. Žal je bil pridelek pri omenjenih treh hišah uničen.

Spominja pa se tudi uspešnih intervencij. Denimo tiste, ko so v sosednje Motvarjevce pravočasno prispeli na požar slame, zložene v »oslico«, in polovico slame rešili, za kar jim je bil gospodar zelo hvaležen. Še leta je prihajal v vas in jim plačeval pijačo. Ker nekoč ni bilo sirene za alarmiranje, so znak za požar v domači vasi dajali s trobentami, v okoliških vaseh pa z zvonjenjem. Glas trobente je bil tudi znak za druge sklice gasilcev, denimo za sestanek.

Oba veterana sta izrazila željo, da bi ostali gasilci tudi v bodoče pridni, požrtvovalni in poslušni, kakor sta bila v mladih letih tudi sama, da bi pridno vadili in obvladali gasilske veščine.

Geza Grabar

PGD Sebeborci MEMORIAL LUDVIKA ŽELEZNA

Člani PGD Sebeborci so letos v spomin na velikega gasilca Ludvika Železna pripravili prvo memorialno tekmovanje. Odločili so se za nočno tekmovanje, ki dobiva zadnja leta tudi v Pomurju vse večji pomen. Na travnatem nogometnem igrišču se je v vaji z motorno brizgalno ali suhem trodelnem napadu pomerilo deset članskih enot in ena enota članic. Glede na to, da enota domačinov tekmuje v državnem gasilskem ligaškem tekmovanju oziroma Pokalu Gasilske zveze Slovenije (GZS), so bila njihova pričakovanja nekoliko večja, kljub vsemu pa je to za še neuveljavljeno tekmovanje dobra spodbuda in izziv za naprej.

Po vajah na dveh različnih progah – upoštevali so boljši čas – je prehodni pokal odšel v Motovilce. Na drugo mesto se je uvrstila enota iz PGD Sveti Jurij na Goričkem, na tretje pa gasilci iz PGD Vučja vas.

Med enotami iz naše občine so Krnci osvojili 5., Martjanci 8., Selo 9. in Ivanovci 10. mesto. V konkurenci članic je bil

zmagovalec znan že na začetku: do prihodnjega leta bo velik pokal z vgrajeno podobo Ludvika Železna krasil vitrine PGD Nuskova.

Prehodna pokala so obema zmagovalnima ekipama izročili najožji svojci pokojnega: žena Gizela in hčerke Žužika, Marta in Zita.

Geza Grabar

ORGANIZACIJA ZA 21. STOLETJE

V razpravi o predlogu občinskega proračuna za leto 2005 se je na Občinskem svetu pojavil predlog, da se poviša stopnja sredstev za področje zaščite in reševanja. Nihče ni nasprotoval predlogu, svetniki pa so tiho pritrtili županovemu mnenju, da se z odločanjem o tem počaka do novega programa organiziranja in opremljanja, ki ga pripravlja strokovna institucija.

Vrstijo se visoke obletnice ustanovitve gasilskih društev. Visoki predstavniki gasilstva dosledno ponavljajo misli o enkratni vlogi organizacije, njen pomen pri razvoju krajev, organiziranju družbenega življenja (pri čemer razumemo sestavine kulturnega, družabnega, športnega itd.). Verjamem, da je gasilska organizacija pred dolgimi desetletji opravljala vse to, ne moremo pa spregledati dejstva, da za investicije in dobrobit občanov že leta in leta sistematično skrbijo sveti krajevnih in vaških skupnosti, da delujejo desetine društev, kulturnih z bogato tradicijo petja, folklornih plesov in dramske dejavnosti, kulturno-turističnih, športnih in drugih, da so tu osnovne šole, katerih dejavnost bistveno presega šolske okvire ...

Nujno je, da se gasilska organizacija v 21. stoletju organizira za potrebe tega časa, v dobro opremljenih jedrih, z visoko usposobljenimi in vedno dosegljivimi reševalci ljudskih življenj in premoženja. Četudi se bo pokazalo, da je velik del železja, nakup katerega je narekoval nekakšen medvaški konkurenčni naboj, povsem neuporaben.

Ob vzornem spoštovanju častitljive tradicije in zgodovine gasilstva v naših krajih!

Ludvik Sočič

Kdo je Ludvik Železen? Rodil se je leta 1928 v Sebeborcih, kjer je živel do leta 1998. Čeprav je želel postati mizar, je na željo staršev ostal na kmetiji, kjer je pridno in uspešno kmetoval. V gasilske vrste se je vključil leta 1945, leta 1950 je za dve prevzel dolžnost tajnika. Sledilo je šestletno obdobje podpoveljništva, leta 1958 pa je bil imenovan za poveljnika. To funkcijo je opravljal 20 let. Leta 1970 je bil izvoljen za poveljnika sektorja Martjanci in dolžnosti opravljal do leta 1988.

Gasilski častnik Ludvik Železen je bil marljiv in zaveden gasilec. Kot član štaba operative GZ Murska Sobota je sodeloval na številnih društvenih prireditvah operativnega pomena. Odlikoval se je z redoljubnostjo, medsebojnim spoštovanjem ter z odličnim usklajevanjem med društvenim in splošnim razvojem gasilstva. Zato je imel velik ugled med gasilci in drugimi občani.

Pomurski pokal v rekreativnih tekih VELIKO ZANIMANJE ORGANIZATORJEV

Občinska športna zveza (OŠZ) Moravske Toplice oziroma njen predsednik Branko Recek s sodelavci bo tudi v letu 2005 koordiniral ciklus množičnih športno-rekreativnih prireditev Pomurski pokal v rekreativnih tekih (POM-P 2005). Kot je bilo slišati na prvem koordinacijskem sestanku z organizatorji, bo po dveh letih koordinacijo prevzela regijska pisarna Olimpijskega komiteja Slovenije Združenja športnih zvez, ki se na novo odpira v Moravskih Toplicah.

Ker se je pomurski pokal v rekreativnih tekih v zadnjih dveh letih tako med organizatorji kakor rekreativci in pohodniki zelo dobro prijel, se bo število organizatorjev z dosedanjih 14 povečalo na 16, gotovo pa si bo še več tekačev rekreativcev želelo, da se poskusijo sami s seboj ali s svojimi vrstniki.

Tudi v novi sezoni bo prvi tek sredi aprila na Blagušu pri Sv. Juriju ob Ščavnici, konec aprila bo sledilo Odprto prvenstvo občine Moravske Toplice v krosu v Selu, potem bosta v maju Maraton Treh src v Radencih in pokal občine Gornji Petrovci v Križevcih. Predvidoma v maju bo tudi Tek na grad pri Gradu na Gorickem, potem pa si bodo teki v juniju sledili v naslednjem časovnem zaporedju: Rogošovci, Bukovniško jezero, Razkrižje in Tišina. V drugi polovici leta (od avgusta do oktobra) bodo tekaške prireditve še v Ljutomeru, na Kobilju, v Predanovcih, Gornji Radgoni in Bakovcih. Predvidoma v začetku oktobra bo v akcijo prvič vključen Tek počitka in sprostitve v Moščancih, kjer naj bi bil tudi zaključek tekaških prireditev v letu 2005. Kot novi organizator teka in pohoda se je prijavila tudi Stara Nova vas v občini Križevci pri Ljutomeru, za katero pa termin teka še ni določen.

Tudi v tretji izvedbi Pomurskega pokala bodo člani tekmovali v šestih, članice pa v petih starostnih kategorijah (na 10 let), na voljo pa bodo še po tri kategorije dečkov in deklk. Dolžina tekov se giblje med 5 in 10 kilometri, pri najmlajših pa od 500 do 2.000 metrov.

Za pridobitev priznanj in nagrad omenjenega tekmovanja bo potrebno nastopiti na najmanj devetih tekih oziroma se bo upoštevalo devet najboljših uvrstitev. Točke prejmejo tekmovalci do 30. mesta v skupni razvrstitvi kakor tudi v posamezni kategoriji po sistemu 40, 35, 31, 28, 26, 25, 24, 23 ... do 1 točke, ki jo prejme 30. uvrščeni tekmovalec. Na koncu bodo nagrajeni tudi najbolj zvesti pohodniki. Vsak tekač in pohodnik, ki se pridruži akciji, mora na vsakem teku oziroma pohodu od organizatorja zahtevati, da mu le-ta udeležbo potrdi z žigom na posebni zgibanki, ki bo na voljo pred pričetkom tekmovanja. Vsi tekači, ki bodo imeli najmanj devet žigov, in pohodniki s sedmimi žigi bodo na koncu udeleženi pri žrebanju nagrad in bodo dobili priznanje POM-P 2005.

Aktivni udeleženci, ki hočejo ob priznanju POM-P 2005 pridobiti še priznanje Slovenija teče za zdravje, se morajo udeležiti Olimpijskega teka oziroma pohoda v Moravskih Toplicah.

Minulo leto je na 13 tekih (niso vključeni podatki Maratona Treh src v Radencih) sodelovalo natanko 2.072 tekačev, od tega 853 članov, 246 članic, preostali so nastopili v kategorijah najmlajših. Največ udeležencev je pritegnil Sejemski tek v Ljutomeru (več kot 300), tekaška prireditev Selu pa je bila glede števila aktivnih udeležencev na ravni drugih prireditev.

Od tekačev iz naše občine je bila najuspešnejša Simona Gomboc iz Ivanovec, ki je zmagala tako v starostni skupini članic do 29 let kakor v absolutni razvrstitvi članic. Nanizala je kar šest posamičnih zmag. Avtor sestavka je bil najboljši med člani nad 30 let, v absolutnem seštevku točk pa je bil četrti.

Geza Grabar

Na podlagi 21. člena Statuta Občinske športne zveze Moravske Toplice in Pravilnika o proglasitvi najboljšega športnika, športnice, športnega društva in športnega delavca v Občini Moravske Toplice, komisija za izbor športnika objavlja

RAZPIS

ZA IZBOR ŠPORTNIKA, ŠPORTNICE, DRUŠTVA IN ŠPORTNEGA DELAVCA V LETU 2004 IZ OBČINE MORAVSKE TOPLICE

I.

Razglasili bomo najboljšega-najboljšo ali najboljše:

- športnika
- športnico
- športno društvo
- perspektivnega športnika do 16 let
- perspektivno športnico do 16 let
- športnika-co invalida
- podelili priznanje športnemu delavcu za dolgoletno delo v društvih

II.

Vsi predlogi morajo biti pisno utemeljeni in morajo vsebovati: Ime predlagatelja, ime in priimek kandidata za izbor, rojstne podatke, kraj bivanja, naziv društva, za katerega posameznik tekmuje, vrsta in kraj tekmovanja ter doseženi rezultati v letu 2004.

Kandidati morajo imeti stalno prebivališče v Občini M. Toplice. Predloge lahko posredujejo vsa društva, športna društva, klubi, sekcije in šole v občini oziroma izven nje, kjer posameznik tekmuje oziroma deluje in razpolagajo z rezultati ter občani Občine M. T.

Pisne predloge s pripisom: »Komisija za izbor športnika leta« je potrebno posredovati najpozneje do 30. 12. 2004 na naslov: OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA MORAVSKE TOPLICE Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

Proglasitev bo opravljena v januarju 2005.

OŠZ Moravske Toplice,
Komisija za izbor športnika

Mali nogomet

OBČINSKA LIGA

Lestvica po jesenskem delu prvenstva

Sebeborci	11	9	0	2	50	: 29	27
Ivanci	11	7	1	3	70	: 46	22
Čarda	11	6	4	1	51	: 34	22
M. Toplice	11	6	3	2	54	: 32	21
Trnje	11	6	1	4	56	: 48	19
Prosenjakovci	11	6	1	4	44	: 39	19
Aqua	11	4	3	4	38	: 36	15
Mlajtinci	11	4	0	7	42	: 52	12
Filovci	11	3	2	6	27	: 44	11
Sveti Laszlo	11	3	0	8	27	: 53	9
Noršinci	11	3	0	8	30	: 52	6
Vučja Gomila	11	0	3	8	33	: 57	3

GLASOVNICA – PREDLOG za izbor športnika-ce ... leta 2004 v Občini M. Toplice

Kategorije športnikov	Ime in priimek	Naslov	Vrsta športa
Športnik			
Športnica			
Športno društvo			
Perspektivni športnik do 16 let			
Perspektivna športnica do 16 let			
Športnik-ca invalid			
Dolgoletni športni delavec			
S to glasovnico lahko kandidate predlagajo vsi občani Občine Moravske Toplice.			
Glasovnico predlaga / Ime in priimek:	Naslov:		
	Podpis _____		

Filovski Gaj

TRGATEV Z VELIKO SIMBOLIKE

Trgatev je že od nekdaj spadala med največje praznike na deželi. V vinogradih se je namreč vselej zbralo veliko ljudi, ki so veseli in dobro razpoloženi pripravili pridelek z vinskih trt ter potem še dolgo časa ostali skupaj in se veselili ob dobri jedaci, pijači in seveda pesmi. Moški so velikokrat stiskali grozdje dolgo v noč ...

Da bi oživeli čar trgatev na stari način, se družili in vsaj za nekaj uric pozabili tegobe vsakdanjih dni, so v Filovcih iz tega opravila pripravili etnološko prireditev posebne vrste. V Filovskih gorica, v vinogradniškem Gaju, je Vinogradniško turistično društvo (VTD) Gaj pripravilo prvo trgatev v okviru mednarodnega projekta treh držav *Vitis Vita(e)*. Leta 2002 so namreč na zemljišču družine Gutman s prijatelji iz Avstrije in Madžarske zasadili več kot 40 različnih sort vinske trte iz treh držav ter jih vpisali v posebno knjigo. Vsaka ima svojo zaporedno številko, nekatere med njimi tudi že svoje botre, druge nanje še čakajo. Kot nam je povedal predsednik društva Jožef Horvat, sodi v ta mednarodni ampelografski vrt tudi potomka uradno najstarejše trte na svetu, modre kavčine z mariborskega Lenta, ki je bila kot darilo Mestne občine Maribor društvu Gaj zasajena pri bližnji kapelici Marije Kraljice družine.

Iz vasi so se v gorice pripeljali kar s kmečkim vozom in vprego delovnih konj Jožeta Koruniča. Obrano grozdje posameznih sort so skrbno stehali in izmerili sladkor. Nabrali so 128 kilogramov grozdnih jagod; najbolj sladki je bil mošt modrega pinota (20,1 Oekslejevih stopenj), traminec, kerner in sauvignon so imeli po 20 oekslejev; količinsko pa sta najbolj obrodila madžarski so-

rti ezerfürtu in Vértés csillaga (9 kilogramov) ter domači sivi pinot in šipon (8 kg). Grozdje so zmleli in stisnili skupaj. Nosilec projekta *Vitis Vita(e)* Jože Gutman zagotavlja, da bodo mešano belo vino, ki so ga blagoslovili na martinonovo nedeljo – o čemer prav tako poročamo –, ponudili gostom le ob posebnih priložnostih. *Geza Grabar*

VEŠKI PIKNIK IVANOVČAROV

Z namenom, da bi se še bolj spoznali med prijetnim srečanjem, so v Ivanovcih pripravili prvi »Veški piknik Ivanovčarov«, zanimivo druženje v organizaciji turističnega društva in krajevne skupnosti. In povabili stalno živeče prebivalce in one, ki na njihovem območju imajo počitniške hišice. Na vabilu so zapisali, da praznik šele tedaj postane zares praznik, ko je vse pristno, pristrčno, preprosto in spontano. In vse našeto je bilo mogoče v dvorani vaško-gasilskega doma sredi novembra zares čutiti!

Pravsnji uvod je s kulturnim programom naredila domača mladina, veliko pa so stori- li nekateri posamezniki. Posebej velja omeniti predsednika turističnega društva Dušana Čahuka in prvega človeka krajevne skupnosti Zoltana Jakišo ter pomembno gonilo silo na področju družabnega življenja v kraju, članico upravnega odbora turističnega društva Angelo Novak. Ob tej priložnosti so vsi

FOTO: GEZA GRABAR

krajani, starejši od 70 let, prejeli skromna darila. V središču pozornosti je bila 98-letna Irma Votek. Sicer pa v kraju živi 24 ljudi, ki imajo na ramenih več kot 7 križev. Ob prigrizku, pijači in prijetnih melodijah harmonikarja Karčija iz Andrejec je prvo druženje imenitno uspelo. Z geslom »Ljudje! Vrnite se. Vrnite se k preprostemu življenju, k preprostim stvarim. Vrnite se k dobroti, prijateljstvu in zadovoljstvu!« se bodo zopet sešli čez eno leto. *Geza Grabar*

Geza Grabar

aFORIZMI

50

Ste videli, kako se je naš župan v uvodniku raznežil ob številki 50? Veseli smo te senzibilnosti! In čestitamo za razloge, ki jo narekujejo.

Volilni slogan 2004

Ko je država vojni, se ne menja oblasti. Američani so se tega držali. Kaj pa mi? Zdaj boste pa še rekli, da nismo bili v vojnem stanju celo leto!

Kapmatematika nove dobe

1000 > 1 ♥

Želje za 2005

Skrbi, bolezni, pomanjkanje zapustite staremu letu. V novo stopite z novim optimizmom. (Želim vam, da bi zanj imeli tudi dovolj razlogov.)

Lič

ČETRTI POHOD GOSTILNE MARIČ

Prvi vikend po martinovem je zadnjih nekaj let rezerviran za tradicionalni Pohod gostilne Marič. Letos je bil na vrsti že četrtič, pot pa je 95 pohodnikov – glavnina jih je prišla iz domačih krajev, najdlje pa skupina iz Trzina – vodila kar 17 kilometrov daleč. V prijetnem poznojesenskem vremenu so pohodniki pot začeli in končali pred gostiščem v Sebeborcih, hodili pa so skozi Krnce, Ivanovce, Kančevce in Andrejce. Med pomembnimi postojankami velja omeniti vaško-gasilski dom v Ivanovcih, priložnostno okrepčilo je pripravilo tamkajšnje turistično društvo. Glavna postojanka je bila na Dančevem ranču v Kančevcih, kjer je dogajanje popestril harmonikar Jože Vukan, pohodniki pa so se ustavili tudi na mestu nekdanje Ivanocijeve domačije pod Bedeničkim bregom. (*G. G.*)

FOTO: GEZA GRABAR

Martjanci – Suhi Vrh 5. MARTINOV POHOD

Ob martinovem je bila tudi na severovzhodu Slovenije vrsta prireditev, s katerimi so organizatorji skušali oživiti staro ljudsko tradicijo, po kateri se 11. novembra mošt spremeni v vino. Med dogodki, katerih namen ni zgolj, da se veseljači, je in popiva, temveč udeleženci naredijo kaj tudi za svoje telo, je bil tradicionalni Martinov pohod po občini Moravske Toplice. Občinska športna zveza (OŠZ), Turistično informativni center (TIC) in hotel Vivat so pod pokroviteljstvom Občine in družbe Naravni park Terme 3000 letos okrog osem kilometrov dolg pohod pripravili že petič po vrsti. Natanko 147 pohodnikov je pot vodila iz nižinskega dela občine na vinorodni Jelovškov breg.

Pred znamenito gotško cerkvijo sv. Martina s freskami Janeza Akvile iz 14. stoletja v Martjancih je začela najbolj vztrajna skupina, v Moravskih Toplicah, kjer je bila vmesna postaja s prvim okrepčilom, se jim je pridružila druga skupina, potem pa so dobro razpoloženi družno nadaljevali do bližnjih vinogradov.

Prva postaja pohodnikov v Moravskih Toplicah.

Čprav je bilo času primerno prešerno vzdušje že med samo potjo, je vrhunec prireditev doživela na končni postaji – pri nogometnem igrišču na Jelovškovem bregu. Tam jim niso bile na voljo le kulinarčne dobrote in bogata ponudba vin ter mošta tamkajšnjih ponudnikov, vinotočev Lipič-Passero, Mirana Erniše in Janija Erniše ter izletniške kmetije Sever, pečeni kostanji in pristne jedi folklorne skupine Kulturno-turističnega društva Tešanovci ter Turističnega društva Moravci, temveč tudi topel obrok, za katerega so poskrbeli člani Kluba malega nogometa s Suhega Vrha. Medenjake in izdelke iz lecta je tudi letos ponujala mojstrička ljudske obrti – medicarka Jozica Celec iz Ratkovec.

Skupina dobro razpoloženih pohodnikov iz Martjanec.

Pika na i druženja pohodnikov in vseh ljudi dobre volje pa je bila hudomušna uprizoritev krsta mošta, ki jo je opravil Jani Žilavec, spremljala pa 8. prekmurska vinska kraljica Petra Camplin iz Strehovec. V imenu »umazanega« mošta je odgovarjal sam župan Feri Cipot.

Filovci MARTINOVA NEDELJA V GAJU

Potem ko so v drugi polovici oktobra marljivi in idej polni člani Vinogradniško sadjarskega društva (VSD) Gaj iz Filovca skupaj s svojimi partnerji iz Avstrije in Madžarske v okviru mednarodnega projekta treh držav *Vitis Vita(e)* (Trta življenja) opravili prvo trgatve več kot 40 različnih sort vinske trte, ki imajo poreklo v omenjenih državah, so mošt iz tega grozdja na martinovo nedeljo tudi blagoslovili v vino.

Prijetno nedeljsko družabno popoldne so kljub ledenemu vetru začeli s pospravljanje klopotca velikana ter ga nadaljevali z blagoslovitvijo prvega mošta iz tega vinograda in mošta iz drugih vinogradov vinorodnega zaselka Gaj v Filovskih gorah. Blagoslovitev pred tamkajšnjo kapelico sredi vinogradov je opravil farni župnik dr. Stanislav Zver iz župnije Bogojina.

Vino iz 40 sort je nekaj posebnega. S tem so se strinjali tudi (od leve): Jože Gutman, župnik dr. Stanislav Zver in Jožef Horvat.

Po degustaciji – največ zanimanja je vzbudilo vino, ki premore sokove kar 40 različnih sort grozdja – se je ob zvokih harmonike in s pesmijo začel družabni del. Brez nepogrešljivega pečenegega kostanja tudi v Gaju ni šlo, na voljo pa je bil tudi »pajani krčij« ter druge kulinarčne dobrote. Številni gostje so se potem preselili v tople izbe starih in večinoma še s slamo kritih vinskih kleti ter dolgo v večer modrovali o trti, vinu in življenju.

Veselje v Gaju.

Kot so zapisali na vabilo, pod katerim se je podpisal predsednik društva Jožef Horvat, je bila martinova nedelja v Gaju lepa priložnost za druženje in zahvala Bogu za obilen in dober pridelek. Jože Gutman, eden glavnih pobudnikov mednarodnega projekta *Vitis Vita(e)*, ki pomeni novo kulturo bivanja in je vez med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, je zaželel, »naj bi ta dolgoročni projekt v prvi vrsti simboliziral prijazen dotik človeka in zemlje, ponujal priložnosti srečanja človeka s človekom in daljal možnost za pogled tja čez ... v širna prostranstva neznanega ... v prostore duhovnega.«

ŽIVIMO ZDRAVO V BOGOJINI

Projekt *Živimo zdravo* avtorice dr. Branislave Belovič in glavne koordinatorke Emice Mesarič z Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota že vse od začetka finančno podpira Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, z navdušenjem pa so ga sprejeli tudi v drugih pokrajinah Slovenije. V projekt so se med številnimi pomurskimi kraji sredi oktobra vključile tudi vasi z območja krajevnih skupnosti Bogojina in Filovci.

V Bogojini se ga v dvorani kulturnega doma udeležuje skoraj sto ljudi iz Bogojine, Filovec, Ivanec, Bukovnice in Strehovec, nekaj pa je tudi obiskovalcev z drugih sredin. »Na prvi delavnici oziroma predavanju 15. novembra nas je bilo 58, na četrtem predavanju se je številka povzpela že na 87, marca, ko bo zaključek programa, nas bo zagotovo krepko čez sto,« je povedal lokalni koordinator projekta Janez

vem letu bodo delavci ZZV in njihovi zunanji sodelavci govorili še o preprečevanju in zgodnjem odkrivanju raka dojke in drugih rakavih bolezni, osnovah zdrave prehrane, piramidi zdrave prehrane ter kuhanju. Pridelava zelenjave na naših vrtovih bo tema zadnje triade programa, ki se bo dotaknil tudi vsebine o telesni teži, kontrolnem določanju dejavnikov tveganja, pred zaključkom programa, ko bomo 7.

FOTO: GEZA GRABAR

Černela. »Začeli smo s predavanjem Varujmo in krepimo zdravje, obravnavali pa smo že tudi dejavnike tveganja, bolezni srca in ožilja, danes pa je na sporedu tema o vplivu gibanja na zdravje. Po no-

li holesterol v krvi, mišično maso in krvni tlak. Slednji se meri ob vsakem srečanju, učinki predavanja pa bodo vidni tudi ob ponovnem preverjanju telesnih parametrov ob zaključku programa.

Geza Grabar

Bogojina

STARŠI SO OBOGATILI NAŠE PRAZNIKE

Ljudje sodobnega časa hitimo in želimo otrokom ustvariti lepši in prijaznejši svet. Žal pa v tej naglici preskočimo domači prag in se ustavimo šele v svetu nepoznanega, sodobnega blišča. Velikokrat pa

je za srečo potrebno zelo malo. To smo doumeli starši in osebje vrtca Bogojina na delovnem srečanju z željo, da olepšamo otrokom bivalne prostore.

Spretne roke in visoko zastavljeni cilj sta pripomogla, da so se naša prizadevanja združila, kakor se združijo kapljice v reko in morje. In uspeli smo! Igralnice in hodnike krasijo oblaki s snežinkami in cvetovi božičnih zvezd, ki so jih starši izdelali prav na željo otrok.

In zaključek – srečni otroci, ponosni na svoje starše, mi odrasli pa obogateni s še eno pozitivno življenjsko izkušnjo in spoznanjem, da za otrokovo srečo ni pomemben samo denar.

Vrtec Bogojina

Še enkrat si preberimo zadnji stavek, saj je vreden, da ga sprejmemo za življenjsko vodilo:

**Za (otrokovo) srečo ni pomemben samo denar.
Srečno v letu, ki prihaja!**

Urednik